

5. Оверко Н. Розвиток фахової майстерності педагогів професійної школи у системі підвищення кваліфікації / Н. Оверко // Педагогіка і психологія професійної освіти. - № 4. – 2013. – С. 172-180.

6. Социология молодежи. Под ред. проф. В.Т.Лисовского. - СПб, 1996. - 460 с.3.

7. Щербак О. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників у системі неперервної освіти / О. Щербак. – Режим доступу: http://umo.edu.ua/images/content/nashi_vydanya/pislya_dyplom_osvina/1_2017/%D0%A9%D0%95%D0%A0%D0%91%D0%90%D0%9A.pdf

Ю.О. Матвієнко, кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри педагогіки та психології
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана», м. Київ

РОЗВИТОК КРЕАТИВНОСТІ ТА ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ

«Під креативністю слід розуміти здатність відмовлятися від стереотипних способів мислення. Основою розвитку креативності є дивергентне мислення...»
Гілфорд Джо Пол

В українській освіті відбувається перехід до нових освітніх стандартів, реалізується компетентнісний підхід у навчальному процесі, здійснюється оновлення технології виробництва. Тому сучасний викладач має організовувати навчання творчо, удосконалювати методи навчання, розвивати креативність особистості.

Діяльність викладачів навчальних закладів спрямована насамперед на поглиблення пізнавального інтересу тих, хто навчається, їх залучення до активної та самостійної діяльності, забезпечення високого рівня підготовки майбутніх спеціалістів, розвиток їх конкурентоспроможності, формування творчої активності, тобто на розвиток компетентної особистості. Вирішення цих завдань є актуальним як у системі вищої освіти.

Особливого значення нині набувають уміння людини самостійно мислити, пропонувати нестандартні ідеї, проявляти творчий підхід до вирішення різноманітних ситуацій, що зумовлює спрямування системи сучасної освіти до ефективного розвитку креативних здібностей особистості.

Креативність (від англ. create - створювати, англ. creative - творчий, творчий) - творчі здібності індивіда, що характеризуються готовністю до створення принципово нових ідей, що відхиляються від традиційних або прийнятих схем мислення і входять в структуру обдарованості в якості незалежного фактора, а також здатність вирішувати проблеми, що виникають всередині статичних систем [2]. Раніше в науковій літературі активно послуговувалися поняттям «творчі здібності», однак пізніше воно було потіснене запозиченим з англійської «креативність» [3]. Отже, креативність визначають як здатність людини до творчості.

Однак, між поняттями творчість і креативність існує різниця. Творчість - це діяльність, результатом якої є створення нових матеріальних і духовних цінностей. Творчість передбачає наявність у особистості здібностей, мотивів, знань і умінь, завдяки яким створюється продукт, що відрізняється новизною, оригінальністю, унікальністю.

Вивчення властивостей творчості особистості виявило важливу роль уяви, інтуїції, неусвідомлюваних компонентів розумової активності, а також потреби особистості в самоактуалізації, в розкритті і розширенні своїх творчих можливостей.

Основні риси, характерні для креативних особистостей – це свідомість, відповідальність, наполегливість, почуття обов'язку, високий контроль над поведінкою і емоціями, рішучість, підприємливість, схильність до ризику, соціальна сміливість та інше.

Розвиток креативності відбувається за наступним механізмом: на основі загальної обдарованості під впливом мікросередовища формується система мотивів і особистісних властивостей (нонконформізм, незалежність, мотивація самоактуалізації), і загальна обдарованість перетворюється в актуальну

креативність, тобто креативність - це синтез обдарованості і визначеної структури особистості.

Загальна схема відмінностей між креативністю та творчістю.

Дж. Гілфорд виділяє шість параметрів креативності [2]:

- здатність до знаходження і постановки проблеми;
- здатність до генерування великої кількості ідей;
- гнучкість – здатність до продумування різноманітних ідей;
- оригінальність – здатність відповідати на стимули нестандартно;
- здатність удосконалювати об'єкт, додаючи деталі;
- здатність розв'язувати проблеми, тобто здатність до аналізу та синтезу.

Дж. Айана пропонує такі стратегії, спрямовані на творче вирішення завдань, пов'язаних із сім'єю, навчанням, роботою, захопленнями:

1. Підтримувати зв'язки з іншими людьми.
2. Створити навколо себе збагачене життєве середовище.
3. Виходити зі свого «футляра» - подорожувати.
4. Розважатися, жартувати.
5. Розширювати свій світогляд – читати.
6. Наближатися до мистецтва.
7. Дати волю своїй альтернативній свідомості.
8. Заирнути вглиб своєї душі [1].

Творчі особистості наділені наступними якостями: творча уява, фантазія, оригінальність, швидкість та гнучкість мислення.

Отже, формування покоління педагогів нової генерації, здатних до навчання креативних особистостей, є викликом сьогодення. Розвиток креативності викладача веде до відчутного підвищення якості навчання, а отже і до зростання професійної майстерності. Чим вищою є креативність викладача, тим більше шансів для розвитку творчого потенціалу тих, хто навчається. Запровадження нестандартних способів викладання, завдань забезпечить

підвищення активності навчально-пізнавальної діяльності тих, хто навчається, формування самостійності мислення, стимулює розвиток творчості та креативності.

Література

1. Айян Дж.Десять способов освободить ваш творческий гений. – Режим доступу:

http://www.hsgmagic.ru/biblioteka/38539_desjat_sposobov_osvobodit_vash_tvorcheskiji_geniji/.

2. Тренінг розвитку креативності і творчих здібностей. – Режим доступу: https://studme.com.ua/19310710/sotsiologiya/trening_razvitiya_kreativnosti_tvorcheskih_sposobnostey.htm.

3. Хамм О. Теоретичні основи формування креативного мислення майбутнього вчителя [Електронний ресурс] / О. Хамм // Наукові праці МАУП. – 2012. – Вип. 2 (33). – С. 255–259.

Л.В. Музичко, кандидат психологічних наук,
доцент кафедри педагогіки та психології
ДВНЗ Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана», м. Київ

ФОРМУВАННЯ ЗДАТНОСТІ ДО ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ У ПРОЦЕСІ ЇХНЬОЇ ПРОФЕСІОНАЛІЗАЦІЇ

Підготовка фахівців у галузі психології, зокрема практичної, яка є вкрай важливою суспільною практикою сьогодення, є предметом численних досліджень і дидактів і, власне, психологів. Зокрема, йдеться про роботи Ж.П. Вірної, О.П. Саннікової, В.А. Семиченко, Н.В. Чепелевої, Ю.М. Швалбом та ін. Кожен з авторів розглядає певний аспект змісту, методів та результатів професійної підготовки психологів, а також формування їхньої професійної